

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Pöytäkirja

Aika 11.09.2024 16:00 - 17:32

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Mäkynen Maria	puheenjohtaja	
	Arvaja Pertti	I varapuheenjohtaja	
	Lindqvist Marko	II varapuheenjohtaja	poistui esteellisenä §:n 64 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.32-16.37
	Smolander Lea	jäsen	
	Granlund Saija	jäsen	
	Suhonen Kaarina	jäsen	
	Pusa Matias	jäsen	
	Sillanmäki Pekka	varajäsen	
	Etola Sara	varajäsen	poistui esteellisenä §:n 64 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.32-16.37
	Ilmoniemi Juha	varajäsen	
Saari Juuso	nuorisovaltuuston edustaja		
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja, esittelijä		
Nyström Aleks	liikuntajohtaja		
Tuomi Tuulia	museonjohtaja		
Kylkilahti Maija	intendentti		
Karhos Matti	kulttuuriasiainpäällikkö		

Haverinen Pia	johtava asiantuntija	
Palmi-Felin Salla	kirjastopalvelujohtaja	
Brofeldt Anja	teatterin apulaisjohtaja	
Mäkinen Tia	osallisuuskoordinaattori	asiantuntijaesittely klo 16.05–16.31/64 §
Loippo Marja	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Rusanen Roosa	jäsen	
	Laaksonen Antti	jäsen	
	Sorsa Tuomas	jäsen	
	Ratia Jorma	kaupunginhallituksen edustaja	
	Vehviläinen Liisa	henkilöstön edustaja	
	Maijala Lauri	teatterinjohtaja	

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan puolesta

Maria Mäkynen

Marja Loippo

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Matias Pusa

Kaarina Suhonen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 17.09.2024

Marja Loippo
valmistelusihteri

§	Otsikko	Sivu
§ 62	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 63	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 64	Lahden kaupungin lähidemokratiamallin arvioinnin tulokset 2024 ja muutosesitys kumppanuuspöytien toimintamallin rakenteisiin	7
§ 65	Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan esitys vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmaksi	15
§ 66	Sivistyksen palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.6.2024	18
§ 67	Talousarviomuutosesitys vuoden 2024 talousarvioon	20
§ 68	Kaupunkiympäristön palvelualueen liikuntaan liittyvän palveluverkon karsinta	24
§ 69	Tiedoksi merkittävät asiat	29
§ 70	Muut asiat	30

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.09.2024

§ 62

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.09.2024

nro 8

§ 63

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin lautakunnan jäsenet

Matias Pusa ja Kaarina Suhonen.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.09.2024

§ 64

Lahden kaupungin lähidemokratiamallin arvioinnin tulokset 2024 ja muutosesitys kumppanuuspöytien toimintamallin rakenteisiin

3883/00.01.02.05/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Osallisuuskoordinaattori Tia Mäkinen, p. 044 769 8695

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta merkitsee tiedoksi kumppanuuspöytien toiminnan arvioinnin tulokset. Samalla hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että valtuusto päättää tehdä nykyiseen lähidemokratiamallin toimintarakenteeseen seuraavalle toimintakaudelle (2025–2027) perusteluosan mukaiset muutokset:

1. Suuralueet

Keskusta-alueeseen liitetään Teivaan satama-alue ja Ankkurin alue, joka rajautuu Niemenkatuun, Lahdenkatu/Saimaankatuun ja pohjoispuolella Ruoriniemenkatuun.

2. Jäsenmäärät ja -rakenne, varajäsenjärjestelmä

Avoimella hakumenettelyllä valitaan 20 jäsentä per pöytä ilman varajäsenjärjestelmää.

3. Luottamushenkilöpaikat

Kaupungin luottamushenkilöille ei ole ns. määräpaikkoja, mutta luottamushenkilöt voivat edelleen hakea jäsenyyttä asuinalueensa toimikunnasta.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Lautakunnan 2. varapuheenjohtaja Marko Lindqvist ja varajäsen Sara Etola ilmoittivat olevansa esteellisiä. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. Lindqvist ja Etola poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Kunnan tehtävä on edistää kunnan asukkaiden hyvinvointia (Kuntalaki 1 §) ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämisen on oltava päämäärän kunnan kaikessa toiminnassa. Kunnanvaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista esimerkiksi järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun (Kuntalaki 5 luku 22 §).

Kaupunki kehitti vuonna 2020 osallisuus- ja lähidemokratiamalliaan ja päätti vahvistaa asukkaiden ja toimijoiden osallisuutta, sillä osallisuus on yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin perusta. Osallisuusmallilla vahvistettiin myös kaupunkitasoista osallisuus- ja lähidemokratiatyötä, laajennettiin lähidemokratiaa kaupunkitasoiseksi sekä linjattiin kaupungin osallisuustoimintaa ja sen arviointia. Kaupunki halusi vahvistaa myös

kumppanuutta eri toimijoiden ja asukkaiden kanssa alueellisessa kehittämisessä sekä vahvistaa yhdistysyhteistyötä.

Kaupunginvaltuusto päätti (9.11.2020 91 §) neljän kumppanuuspöydän (toimikuntien) perustamisesta suuralueille sivistyksen palvelualueita mukaillen sekä päätti tehtävistä ja reunaehdoista. Toimikunnat eivät ole päätösvaltaisia, mutta niillä on toimintarahaa paikallis- ja asukastoiminnan tukemiseen.

Kumppanuuspöydät perustuvat vastavuoroiseen ja luottamukselliseen vuorovaikutukseen sekä tiiviiseen yhteistyöhön. Pöydät tukevat perinteistä päätöksentekoa ja toiminta on epäpoliittista.

Kumppanuuspöytien tehtävät ja jäsenistöt

Kumppanuuspöytien toiminnan tarkoituksena on kehittää tiiviissä yhteistyössä alueella toimivien yhteisöjen, toimijoiden, kuntalaisten ja kaupunkiorganisaation kanssa asukkaiden hyvinvointia ja alueiden elinvoimaa sekä edistää paikallista toimintaa, yhteistyötä, osallisuutta ja vuorovaikutusta.

Kumppanuuspöytien tehtävänä on:

- 1) antaa lausuntonsa tai kannanottonsa eri hallintokuntien tekemistä toimialueita koskevista merkittävistä suunnitelmista,
- 2) käydä vuoropuhelua ja osallistua esimerkiksi toimialueiden palveluiden kehittämiseen, ideointiin, määrärahojen kohdentamiseen, säästökohteiden valintaan ja päätöksentekoon kaupungin taloutta koskien yhdessä eri hallintokuntien sekä kaupungin yksiköiden kanssa,

3) järjestää ja mahdollistaa paikallisia asukastilaisuuksia, kansalaisten kuulemistilaisuuksia ja foorumeita toimialueellaan yhdessä kaupunkiorganisaation kanssa,

4) tehdä esityksiä kaupunginhallitukselle ja lautakunnille toimialueensa palvelujen toimivuuden, saatavuuden ja laadun kehittämiseksi,

5) edistää toimialueiden yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä, alueellista kehittämistä ja kulttuuria.

Kaupunginvaltuusto päätti lisäksi seuraavista reunaehdoista:

- kumppanuuspöydät rakennetaan esityksen mukaisesti kutsumalla kumppaneita alueella toimivista yhdistyksistä, järjestöistä, oppilaitoksista, yrityksistä, seurakunnista ja asukkaista,
- asukkaille ja toimijoille avataan mahdollisuus esittää halukkuutensa kumppanuuspöydän jäseneksi avoimella haulla,
- kumppanuuspöydät ja niiden jäsenistöt asetetaan kaupunginhallituksessa kahdeksi vuodeksi kerrallaan,
- kumppanuuspöytien jäsenistöt valitsevat keskuudestaan puheenjohtajat toimikaudeksi,
- kumppanuuspöytien poliittinen edustus perustuu vapaaehtoisuuteen siten, että luottamushenkilöt voivat ilmoittaa halukkuutensa jäsenyyteen asuinalueensa toimikuntaan,
- kumppanuuspöytiin voidaan valita vähintään 10 ja enintään 15 jäsentä ja varajäsentä

- kumppanuuspöytiin tulee varata kaksi määräpaikkaa kaupungin luottamushenkilöille sekä kokoonpanossa on huomioitava mahdollisimman hyvin tasapuolisuus ja edustavuus,
- kaupunginhallitus päättää jäsenistöt, tarkemmat tehtävät ja kumppanuuspöytien toimivallan asettaessaan toimikunnat.

Kaupunginhallitus asetti toimikunnat jäsenistöineen (23.8.2021 § 300) ensimmäiselle kaksivuotiskaudelle sekä toiselle toimikaudelle (5.6.2023 § 209) valtuuston päättämien reunaehtojen mukaisesti, jotka määrittivät lähidemokratiamallin rakenteen. Lahden kumppanuuspöytien toiminta kuitenkin käynnistyi suunniteltua myöhemmin syksyllä 2021.

Kumppanuuspöytätoimintamallin kokonaisarviointi

Ensimmäinen toimintakausi 2021–2023 ja nykyinen toimintakausi 2023–2025 ovat olleet uuden toimintatavan käynnistämistä, juurruttamista sekä Kerro Pois! –vuorovaikutusmallin kokeilua eri muodoissa asuinalueilla ja tapahtumissa. Kumppanuuspöydät ja alueet ovat erilaisia, ja niiden tarpeet ja toimintakulttuurit vaihtelevat. Yhteistyö on ollut tärkeää ja välttämätöntä kaupungin kehittämiseksi niin alueellisesti kuin kaupunkiorganisaation kanssa. Henkilöstökyselyn perusteella paikallistiedon saaminen suunnittelun tueksi on ollut ensiarvoisen tärkeää. Toimintamalli on tuonut toivottua ketteryyttä, joustavuutta ja pöydät ovat saaneet lyhyessä ajassa paljon aikaan. Lisäksi kumppanuuspöytien toiminta on ollut aktiivista alueilla.

Osallisuus ja hyvinvointipalveluiden henkilöstöstä on osoitettu jokaiselle kumppanuuspöydälle koordinaattori. Yksi koordinaattoreista on toiminut määräaikaisena kumppanuuspöydän toimintakauden 2023–2025 ajan. Jatkokausi 2025–2027 edellyttää määräaikaisen koordinaattorin tehtävän

jatkumista seuraavan toimintakauden ajan. Tämä ei kuitenkaan aiheuta lisäkustannuksia palveluyksikölle.

Lahden kaupunki toteutti vuonna 2023 kaupungin osallisuustoiminnan arviointitutkimuksen. Helsingin yliopiston tutkija Mikko Rask kommentoi myös kumppanuuspöytien toimintaa. Osallisuustoiminnan arviointiraportti on luettavissa kaupungin verkkosivuilla: lahti.fi/tiedostot/lahden-osallisuustoiminnan-arviointiraportti-2023/

Kevään 2024 aikana Lahden lähidemokratiamallia on arvioitu kaupungin toteuttamana ja näkemyksiä on saatu laajasti eri kohderyhmistä vajaan kahden toimintakauden perusteella. Tämän esityksen perusteena olevat aineistot ja kyselyiden tulokset on toimitettu kokouksen oheismateriaaleihin. Liitteenä on Lähidemokratiamallin arvioinnin tulosten johtopäätökset vuodelta 2024.

Toimintamallin rakenteet ja muutosehdotukset

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan näkemystä toivotaan ennen kuin reunaehtoihin kohdentuva muutosesitys viedään kaupunginvaltuustolle. Toimintamallin rakenteisiin ja reunaehtoihin esitetään seuraavat muutokset perusteluineen:

1. suuralueet ja kumppanuuspöytien määrä

Esitetään, että keskusta-alueeseen liitetään Teivaan satama-alue ja Ankkurin alue, joka rajautuu Niemenkatuun, Lahdenkatu/Saimaankatuun ja pohjoispuolella Ruoriniemenkatuun. Muutosesitys kartta-alueeseen on liitteenä. Perusteluina ovat molempien alueiden ja ydinkeskustan kulkuyhteys sekä luontainen palveluiden ja toiminnan tuottaminen osana keskustan toimintaa. Muutosta on myös toivottu kyselyiden ja asukaspalautteen perusteella.

Ei esitetä muita muutoksia suuraluejakoihin, sillä jokainen alue on monimuotoinen ja jäsenistöjen on mahdollista toimia nykyisillä alueilla. Lisäksi alueet ovat hyvin erilaisia, joten paikallistoiminnan ja näkökulman saamisen kannalta toiminta on helpommin koordinoitavissa nykyisellä määrällä. Myöskään taloudellisista ja henkilöstöressursseista ei voida lisätä suuralueita tai pöytien määriä. Alueellinen paikallistuntemuksen saaminen, paikallisidentiteetin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä toiminnan tarkoitus mahdollistuu nykyisellä suuraluejaolla.

Esitetään, että ei muutosta kumppanuuspöytien määrään.

2. jäsenmäärät ja -rakenne, varajäsenjärjestelmä

Esitetään valittavaksi avoimella hakumenettelyllä 20 jäsentä per pöytä ilman varajäsenjärjestelmää. Muutoksella halutaan saada monipuolinen, aktiivinen jäsenistö, sitouttaa paremmin jäseniä sekä tehdään kustannussäästöjä. Lähidemokratiassa kaikki edustavat eri asuinalueita ja toimijoita, ja sen vuoksi saadaan laajaa näkökulmaa. Edustuspaikat ovat tasavertaisia. Varajäsenjärjestelmälle ei ole tarvetta, koska ei ole edustuksellisia, poliittisia jäsenpaikkoja. Tällä muutoksella ei heikennetä demokratiaa vaan haetaan sitoutuneita ja aktiivisia kaupunkilaisia toimintaan. Edelleen tarjotaan nykyisille kumppanuuspöytien edustajille mahdollisuutta hakea jatkokaudelle ja varataan paikkoja enintään puolet jäsenistöistä.

3. luottamushenkilöpaikat

Esitetään, että kaupungin luottamushenkilöille ei ole ns. määräpaikkoja, mutta luottamushenkilöt voivat edelleen hakea jäsenyyttä asuinalueensa toimikunnasta. Jäsenyys perustuu vapaaehtoisuuteen.

Kumppanuuspöytien itsearviointissa pidetään tärkeänä kumppanuutta ja vuoropuhelua päättäjien sekä nuorisovaltuuston kanssa. Suora

paikallisdemokratia ei ole poliittista toimintaa, joten määräpaikkoja ei nähdä toiminnan luonteen kannalta välttämättöminä.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää osaltaan esityksen puoltamisesta kaupunginvaltuustolle. Muihin kaupunginvaltuuston päättämiin reunaehtoihin ei esitetä muutoksia.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: KH

Kh: KV

Kv: ote tiedoksi: Pia Haverinen, Maikki Suhonen, Heikki Turunen, Sanna Virta, Lahden kumppanuuspöydät

Liitteet

- 1 Liite_Lähidemokratiamallin arvioinnin tulosten johtopäätökset 2024
- 2 Liite_Keskustan alue_esitys2024

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.09.2024

§ 65

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan esitys vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmaksi

3852/02.00.00.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist, puh. 050 383 6574

Liikuntajohtaja Aleks Nyström, puh. 044 483 1794

Kulttuuriasiainpäällikkö Matti Karhos, puh. 050 387 8792

Museonjohtaja Tuulia Tuomi, puh. 044 482 6658

Kirjastopalvelujohtaja Salla Palmi-Felin, puh. 050 559 4098

Johtava asiantuntija Pia Haverinen, puh. 050 398 7621

Teatterinjohtaja Lauri Maijala, puh. 044 483 1872

Intendentti Maija Kylkilahti, puh. 050 518 4486

Controller Erkki Lantonen, puh. 044 790 9366

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle alaistensa yksiköiden osalta:

- osallisuuden ja tiedon vastuualue, osallisuus
- liikunnan ja kulttuurin vastuualue
- Lahden kaupunginorkesteri -taseyksikkö

- Lahden kaupunginteatteri -taseyksikkö vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmaksi liitteen mukaisen esityksen kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksen valmistelua varten. Sivistysjohtajalle varataan mahdollisuus tehdä teknisiä muutoksia.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 27.5.2024 § 217 vahvistanut sivistyksen palvelualueen vuosien 2025-2027 talousarviokehityksen, joka on sitova toimintakatteen osalta. Sivistyksen palvelualueen talousarvioesitys on laadittu annettujen ohjeiden mukaisesti seuraavat muutokset huomioiden. Laadintaohjeen kehityksissä vuosien 2025-2027 järjestelyvaraerät on varattu konsernihallintoon. Tämä määräraha on kohdistettu yksiköiden esityksissä talousarviokehityksen jälkeen päätösten mukaisesti palvelualueille ja edelleen palveluyksiköille. Talousarviokehityksen jälkeen konserni- ja tilajaosto päätti 17.6.2024 § 62 muuttaa Lahden Tilakeskuksen investointiohjelmaa. Muutos vaikuttaa liikuntapalvelut yksikön taloussuunnitelmavuosien sisäisiin vuokramenoihin niitä vähentävästi, mutta vastaavasti pienentää Lahden Tilakeskuksen sisäisiä vuokratuloja. Muutoksilla ei ole vaikutusta kaupungin kokonaistulokseen.

Talousarvion laadinnan lähtökohtana toimii kaupunginvaltuuston (KV 14.3.2022 § 35) hyväksymä Lahden kaupungin strategia.

Kaupunginvaltuusto päättää strategian kärkihankkeista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä osana talousarviota ja lautakunnat sekä jaostot päättävät sen jälkeen tarkemmista toimenpiteistä osana käyttösuunnitelmia.

Kaupunginjohtaja kokoaa lautakuntien ja jaostojen valmistelemat talousarvioesitykset ja valmistelee tarvittaessa tasapainoehdotuksen kaupunginhallitukselle osana kaupunginjohtajan talousarvioesitystä.

Esitys talousarviosta 2025 ja taloussuunnitelmasta 2025-2027 sisältää talouden tasapainottamisen tavoitteita yhteensä sivistyksen palvelualueelle 0,8 milj. euroa vuodelle 2025, 2,5 milj. euroa vuodelle 2026 ja 2,5 milj. euroa vuodelle 2027.

Liitteenä on esitetty hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan esitys vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmaksi sekä tiedoksi Lahden Tilakeskuksen talonrakennusinvestoinnit.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Tiedoksi ao palveluyksiköt, taloussuunnittelu, controllerpalvelut

Liitteet

- 3 Talousarvioehdotus 2025 ja taloussuunnitelmaehdotus 2025-2027
- 4 Lahden Tilakeskuksen investoinnit, osa konsernihallinnon yksikön esityksestä TA2025 ja TS2025-TS2027

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.09.2024

§ 66

Sivistyksen palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.6.2024

1190/02.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Controller Erkki Lantonen, puh. 044 790 9366

Henkilöstöpäällikkö Pekka Nikulainen, puh. 050 387 8780

Strategiapäällikkö Olli Toivonen, puh. 044 482 6180

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta merkitsee tiedoksi sivistyksen palvelualueen seurantaraportin ajalta 1.1.-30.6.2024.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 4.12.2023 § 406 hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että palvelualue raportoi lautakunnalle määrärahojen käytöstä vähintään neljännesvuosittain.

Sivistyksen palvelualueen seurantaraportti ja strategian toimenpiteiden toteumatiedot ajalta 1.1.-30.6.2024 on esitetty liitteissä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Toimenpiteet

Tiedoksi taloussuunnittelu ja controllerpalvelut

Liitteet

- 5 Sivistyksen palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.6.2024
- 6 Strategian puolivuotisraportti 2024, sivistyksen palvelualue

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.09.2024

§ 67

Talousarviomuutosesitys vuoden 2024 talousarvioon

3559/02.00.00.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Controller Erkki Lantonen, p. 044 790 9366

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaisten yksiköiden menoja lisätään yhteensä 282 200 euroa perustuen järjestelyvaraerien vaikutukseen.

Perusteluosa

Talousarvioon 2024 esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset:

Käyttötalousosa

Menojen ja tulojen lisäyksesitys perustuu kevään 2024 kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten paikallisen järjestelyvaraeran palkkaratkaisuihin, joista on tullut päätökset kaupunginvaltuuston 27.11.2023 § 122 päättämän talousarvion jälkeen.

Talousarviossa on varauduttu kaupunkitasoisesti järjestelyvaraeriin, jotka ovat varattuna konsernihallintoon. Tässä talousarviomuutosesityksessä esitetään kohdistettavaksi kevään työehtosopimusten mukaiset määrärahalisäykset hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaisille yksiköille. Keväällä 2024 päätettyjen palkkaratkaisujen vaikutus hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaisille yksiköille on yhteensä 0,28 milj. euroa.

Lahden kaupunginorkesteri ja Lahden kaupunginteatteri -taseyksiköiden järjestelyvaraerien menojen lisäys katetaan lisäämällä kaupungin avustusta. Muutos tehdään käyttösuunnitelman muutoksena, jolla ei ole vaikutusta taseyksiköiden sitovaan tasoon. Muutos nostaa kulttuuripalvelujen määrärahaa sekä taseyksiköiden tuloarviota yhteensä 80 700 euroa, eikä sillä ole vaikutusta kaupungin tulokseen.

Osallisuuden ja tiedon vastuualue, osallisuus

Sitovuustason menoja esitetään lisättäväksi 58 100 euroa.

Sitovuustaso muutosten jälkeen: määräraha 9 498 400 euroa.

Liikunnan ja kulttuurin vastuualue, liikunta ja kulttuuri

Sitovuustason menoja esitetään lisättäväksi 157 500 euroa.

Sitovuustaso muutosten jälkeen: määräraha 34 853 800 euroa.

Liikunnan ja kulttuurin vastuualue, kaupunginmuseo

Sitovuustason menoja esitetään lisättäväksi 66 600 euroa.

Sitovuustaso muutosten jälkeen: toimintakate -6 997 200 euroa.

Käyttösuunnitelmaan 2024 esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset:

Lahden kaupunginorkesteri -taseyksikkö

Sitovuustason menoja ja tuloja esitetään lisättäväksi 21 600 euroa käyttösuunnitelmamuutoksena.

Sitovuustaso muutosten jälkeen: tilikauden yli-/alijäämä 0 euroa.

Lahden kaupunginteatteri -taseyksikkö

Sitovuustason menoja ja tuloja esitetään lisättäväksi 59 100 euroa käyttösuunnitelmamuutoksena.

Sitovuustaso muutosten jälkeen, tilikauden yli-/alijäämä 0 euroa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: ao. yksiköt, taloussuunnittelu ja controllerpalvelut

Liitteet

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

7 Muutosesitys talousarvioon 2024

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.09.2024

§ 68

Kaupunkiympäristön palvelualueen liikuntaan liittyvän palveluverkon karsinta

3847/00.01.02.03/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist, 050 383 6574

Kaupungininsinööri Mika Lastikka, 050 63891

Päätös

Esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee kaupunkiympäristön palvelualueen valmistelemat palveluverkon karsinnat tiedoksi.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta esittää kaupunkiympäristölautakunnalle lausuntonaan, että yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa valmisteltu palveluverkkoesitys on talouden tasapainottamisohjelman tavoitteiden valossa perusteltu.

Käsittely

Esittelijä muutti päätösehdotuksensa kuulumaan seuraavasti:

”Lautakunta merkitsee kaupunkiympäristön palvelualueen valmistelemat palveluverkon karsinnat tiedoksi.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta esittää kaupunkiympäristölautakunnalle lausuntonaan, että yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa valmisteltu palveluverkkoesitys on talouden tasapainottamisohjelman tavoitteiden valossa perusteltu.

Lautakunta kuitenkin pyytää kaupunkiympäristölautakuntaa kiinnittämään huomiota siihen, ovatko saavutettavat säästöt oikeassa suhteessa kaupunkilaisten palveluiden heikentymiseen erityisesti uimarantojen kunnossapidon ja siisteyden osalta. Myös alueellinen tasa-arvo on huomioitava esim. Nastolan alueen uimarantojen osalta.”

Perusteluosa

Kaupunkitekniikan vastuualuetta on valtuuston vahvistaman talousarvion yhteydessä velvoitettu tarkastelemaan palveluverkkoa talouden tasapainottamiseksi. Osa palveluverkosta on liikunta-alueita, joiden kunnossapito kuuluu kaupunkiympäristön palvelualueen tehtäviin. Näiden osalta kaupunkitekniikan vastuualue ja liikuntapalvelut tuottavat palveluita samalle asiakasryhmälle. Kaupunkitekniikan asiantuntijat ovat valmistelleet karsintaesitystä yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa. Lisäksi kaupunkitekniikan vastuualue on valmistellut luopumista osallistuvan budjetoinnin (OSBU) tuottamista kaupunki-infraa laajentavista hankkeista, jotka aiheuttavat ylläpitokustannuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta päättää säästötoimista ylimääräisessä kokouksessaan 17.9.2024.

Liikunta-alueiden osalta tarkastelussa ovat seuraavat asiat:

1. Jääkenttien hoitotyöt

Kyseessä on 29 ns. lähijääkenttää, joita kaupunkitekniikka pitää yllä yleisillä puistoalueilla. Lähijääkenttien kunnossapitotoimina jäädytettävät kentät lanataan 31.7. mennessä ja syksyisin jäädytystyöhön liittyvien pohjustustöiden yhteydessä viimeistään 15.11. Jääkenttien jäädyttäminen ja pohjien valmistelutyö aloitetaan kausittain heti, kun lunta on satanut vähintään 10 cm, tai sääennuste näyttää 7 vrk:n yhtämittaisen pakkasjakson. Kymmenen (10) vuorokauden yhtenäisen pakkaskauden jälkeen perusjään on oltava luisteltavassa kunnossa. Jääkenttien jäädytystyötä jatketaan säiden mukaan niin pitkään kuin mahdollista, vähintään viikon 9 loppuun. Lumen- ja sohjonpoiston toimenpideaika, kun kuivaa irtolunta keskimäärin 3 cm. Jäädytettyjen kenttien ja niille johtavien pääkäytävien tulee olla puhtaita lumesta maanantai - lauantai päivittäisenä käyttöaikana klo 9–20, sekä sunnuntaisin klo 12–18. Lumisateen jatkuessa pitkään, auraus tulee tehdä kuitenkin viimeistään 6 tunnin kuluttua lumisateen päättymisestä. Em. kuvaus osoittaa, että kenttien hoitaminen vaatii toimia läpi vuoden. Asiantuntija-arvio on, että panostuksiin nähden kenttien käyttöaste on varsin alhainen. Kaupunkitekniikalla kenttien kunnossapidosta aiheutuu vähintään 60.000 euron vuosittaiset kunnossapitokustannukset.

Asiantuntijaesityksenä on, että näiden kenttien kunnossapidosta luovutaan kokonaan. Muutoksen johdosta lahtelaisia asiakkaita palveltaisiin jatkossa liikuntapalveluiden ylläpitämällä jääurheilun palveluverkolla.

2. Uimarannat

Kaupunkitekniikan kunnossapidossa virallisia uimarantoja on tällä hetkellä 13 kpl, joista 7 uimaranta- ja 6 virkistysranta statuksilla. Uimarantojen kunnossapitotoimina on puhtaanapito (roskat, hanhien ulosteet) vilkkaimpana uimakautena päivittäin, WC:n ja pukusuojiin kunnossapito, ilkkivaltakorjaukset, terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset, varusteiden kunnossapito (laiturit, uima-alueiden rajauspoijunauhat), puhdistussukellukset, uimarantahiekköjen tasaukset. Kaupunkitekniikalla uimarantojen kunnossapidosta aiheutuu vähintään 65.000 euron vuosittaiset kunnossapitokustannukset.

Asiantuntijaesityksenä on, että kaupunkitekniikka luopuu kaikista EU- ja uimarantastatuksen rannoista 1.1.2025 lähtien. Em. 13 kohteelta poistetaan pukukopit, wc:t ja laiturit ja muukin uimarantoihin liittyvät toimet lopetetaan. Alueet käytännössä ennallistetaan normaaliksi viheralueeksi. Muutoksen johdosta lahtelaisia asiakkaita palveltaisiin jatkossa liikuntapalveluiden ylläpitämällä uimarantojen palveluverkolla.

3. Kaupunki-infraa laajentavat osallistuvan budjetoinnin hankkeet

Osbu-hankkeilla on viime vuosina tuotettu varsin laajasti sellaista kaupunki-infraa, jota normaaleillakin prosesseilla saadaan aikaan. Osbu-hankkeina kohteina toteutuu jonkin verran kohteita, joita ei muutoin toteutettaisi, ne aiheuttavat pistemäisesti normaalia enemmän kunnossapitotoimia ja vaatii asiantuntijoiden aikaa normaalia enemmän. Julkisen käyttöomaisuuden hankkeet toteutetaan normaalisti varsin laajassa vuorovaikutuksessa lahtelaisten kanssa, suunnitelmat pidetään esillä, vastaanotetaan muistutuksia ja hankkeiden toteuttamisesta päättää kaupunkiympäristölautakunta.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Asiantuntijaesityksenä on, että osbu-hankkeilla ei tuoteta jatkossa sellaista normaalia kunnossapidettävää infraa, jota toteutetaan julkisella käyttöomaisuudella. Muutoksen johdosta osbu-hankkeilla toteutettaisiin jatkossa erityisiä pysyviä tai hetkellisiä projekteja. Yhteydet strategiaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Tiedoksi: kyla

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.09.2024

§ 69

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Päijät-Hämeen sivistystoimen ohjausryhmän pöytäkirjat 1-6/2024
- Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston mielenterveyden edistämisen periaatepäätökseksi
- Lautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 6.8.-5.9.2024.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.09.2024

§ 70

Muut asiat

Päätös

Muita asioita ei ollut.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 62, § 63, § 64, § 65, § 66, § 67, § 68, § 69, § 70

nro 8

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.